

Johānes.

ad hospiciū cum xp̄s incepit eis
panē frāgere ipsū cognoverūt et
eū in fractiōe pams plenarie p-
œperūt. **Sic** vere i via hui⁹ vi-
te boni simplices secū habēt cris-
tū p ḡclam ip̄m tamē p sciencā
nō cognoscūt. qz isti sūt qui sim-
pliciter confitēt et veraciter cre-
dūt. finaliter tamē in hospicio p
adisi in respe mortis qn panem
eterne facietatis ipfis distribuet
ipsū pfecte cognoscēt et facie ad
faciem diuitatis eius essentiaz in-
telligēt. supra **Marcii vltio.** Ibi
eū videbitis sicut dixit vobis **C**
Vel dic qy duo discipuli sūt duo
populi gētiles et iudei qui cū in
forma pegrinī in carne sc̄z hūa-
na in itinere hui⁹ mudi psonali-
ter xp̄m viderūt. ipsum p fidem
cognoscē nequierūt tādē postq̄
scripturas ipfis p pdicatores ex-
posuit et postq̄ panē sacre scrip-
ture ipfis distribuit ipsū cognos-
uerūt. inq̄tū in eū crediderūt et
fidē rœperut. **Supra ij.** Cogno-
uerūt de verbo qd dictū erat eis
de puerō. **Hic** dicit qy ihesus
in medio discipulorū suorū post
ſurrectionē apparuit. h̄ cū p stu-
pore et gaudio miaret et se vide-
re sp̄m opinaret ſurrectioēz suā
p duo testimonia pbauit. inq̄tū
pedes et man⁹ palpandos et vi-
dēdos optulit et ptem pſcīs assi-
et fauū mellis fibi ab ipfis tradi-
tū māducavit. **Sic** dic fp̄ualit
loquendo qy ille a mortuis id ē
a peccatis ſurrexisse p peccātā

veraciter cognoscit qui se p cōfes-
ſionem vidēdū et p correctionēz
tāgēdū volūtarie exhibet qui pi-
scem assūm id est xp̄i passionem
p cōpassionē māducat et fauū e-
terne dulcedinis p deuocionem
degustat. **p̄s.** Gustate et videte
qn̄ suavis est dominus

I Explicit moralisatio fm **Lucā**
Inceptis moralisatio fm iohēz

Obānes euāgelis-
ta q post alios eu-
angelistas ſubſcrip-
ſit euāgeliū aliqd
supaddit de factis
et opib⁹ ſaluatoris que alij omi-
ſerūt. De iſtis breuit aliquā po-
nam et huic op̄i modo fm capit-
tula in quib⁹ ſunt interſerā et ad
iūgam. **Igit⁹** h̄ ea · ij. fit mentio
qy xp̄s cū ad nupcias que facte
ſunt in chana galilee cū matre
eius maria eſſet vocatus et vinū
defecasset hoc curauit m̄t eius fibi
dicē et h̄ ad finē vt facto miracu-
lo poſſit fp̄di verecūdiam opire
dicēs. **Vinū** nō habent. **Xp̄s** vēo
pmo ſatis dure respōdiffe videt
Quid michi et tibi m̄t. **Verum**
tū reſponſionem durā p facti ſe-
quentis dulcedinē tpauit. **Hex**
ydras lapideas in loco poſitas
et fm pucificatioēz iudeoz ordia-
tas aq̄ ip̄lei iuſſit aqm mori vi-
nū cōuertēs architrīlino et qui
erāt in nupcījs ppinari manda-
uit. qui vt gūſtasseſ aquaz vinū
factum fp̄di ſum vocans et argu-
ens melius vinum vſq; in finez

Johannes.

seruasse curauit dicens. **O**is hō
bonū vīmū pō point. rē. **E**t cū i
ebriati fuerint id qd̄ deterius ē.
Tu aut̄ huasti bonū vīmū v̄sq;
adbuc. **C**upde iste significat
plūpitātē mūdanā. Que nuptie
bene in galilea q̄ interptat̄ trās
migratio facte dicūt̄ p̄ eo q̄ oē
mūdanū gaudiū transmigrans
et trāsitoriū repit̄. **A**d istas ta
men nuptias vocat̄ quādoq; tā
cristus q̄ maria. inquātū illi q̄
mūdi gaudia celebrating hoc sine
pecō et cū bona intēctione. i. cū a
liq̄lis ḡtricōis et amaritudinis
consideracione facere student. et sic
ibesū et mariā p̄culdubio secum
habent. **I**hesus ei bonā intētio
nē fiḡt. maria aliquā discipline
amaritudinē defiḡt. **M**atth. 2°
Inuenierūt puerū cū maria rē.
Quid igit̄? **P**rofecto vīmū rec
te consolacionis sibi deficit qr̄ sc̄z
nullū p̄t esse ita magnū gaudiū
tpale vbi p̄fā consolacō fit. **V**i
nū m̄quit nō habent quia om̄i
bo consideratis semper est plus i
uemire de amaro q̄m de dulci et
de aq̄ q̄m de vino et de tribula
tione q̄m de gaudio in nupcīs
et p̄spēritatibus huius mūdi. **V**
saye viēsimoquarto. **C**um cā
tico non bibent vīnum. amara e
rit p̄cio bibentib; ipsam. **S**ī p̄
certo dominus p̄cipit ministris
huius coniuuij. idest mundane
prospēritatis sectatoib; q̄ ydri
as lapideas. i. corda sua duā et
indeuota primo aqua compunc

tionis impleant et q̄ primo fle
tibus et lacrimis culpas lauent
et tunc finaliter dominus de aq̄
ista vīmū faciet inquantū suā a
marā cōpūctionem in dulcedinē
eterne cōsolacionis ouertet. aqua
enī vīmū efficā quando plus la
crimosa cōpunctio in vīmū qd̄
letificat cor hominis. idest etne
consolacionis gaudiū cōmutat̄
Mathei. quinto. capitulo. **B**e
ati qui lugent: quoniam ip̄i cō
solabuntur. **N**ullus enim conui
uia presencium nupciarum id ē
mundi leticiarū et vīnum future
cōsolacionis poterit obtinere. nisi
p̄mo aquā lacrimarū studeat i h̄
seculo possidere. **Q**ilibet igit̄
cōuiuia p̄sentiū gaudiorū aquā
cōpunctōis in ydria cordis ba
beat et q̄uis exterius gaudeat i
tus tam̄ fleet. alioq; vīmū etne
cōsolacionis i posterū vaē sperat qr̄
sibi aliq; dīct̄ finalit̄ illī. **J**obe
p̄o. **V**lulate q̄ bibitis vīmū. rē
Del dic q̄ cōuiuū et nupcie ad
qs w̄nt̄ xpc̄ et discipli fiḡnt sta
tū pauperū vbi qr̄ vīmū. i. frēa
cōsolacō sepe deficit yde lapidee
ser. i. ser. opa misericordie in q̄
bus iudei idest deum cōfidentes
sc̄z fideles cōuertūt̄ et purificāt̄
debent istum defectum supplere
et aquam bonorum tpalium in
vīmū consolacionis et recreacio
nis et refectionis pauperū et cō
uiuarum cōmutare. vt sic archi
triclinus idest deus pater inde
possit p̄ cōplacētiā effici et gustare

Vel dic q̄ iste ydrie signāt di-
uites q̄ vt cōmuiter sūt lapi dei
atq; duri qui dicūt cōtinē metre
tas binas vel trinas. inq̄ tū duo
p̄cepta caritatis et fidē sc̄e trinita-
tis dñt seruare. sex ec̄ā inq̄ tū sex
opa mīe de bent pficere et iplere
Isti ergo quociens vidēt paupi-
bo vinū tpalis cōsolaciois deficit
debent aquis alienē miserie reple-
ti p̄ opassioēm et in vinū cōsola-
tiois ipsas vertere p̄ elemosina-
rū subuētionē et sic hoc vinū ab
architīclio id est a deo omēda-
bit p̄ accepcionē et approbacio-
nē Pro. xxii. Date fierā merēti
bo et vinū hijs q̄ amaro amino
sūt. 2c. **V**el dic q̄ architīclio
significat mūdū et mūdi princi-
pes vel diuites quib; videtur q̄
bonū vinū d; p̄ poi deinde qd̄ de-
teri? est appoi q̄a apud eos me-
liorū iudicāt p̄nūia q̄z futura. bo-
natpalia q̄z eterna. qd̄ verū est i-
ter peccōres qz modo bibūt i hoc
seculo bonū vinū id est p̄sperita-
tē et gaudiū. h̄ postq; hic fuerint
inebriati ditati et ipinguati et re-
pleti tūc apponet eis illd̄ qd̄ ē de-
teri? id ē eternum supplicū et
tormentū. qm̄ erit fel draconū vi-
nū eoꝝ et venenū aspidū. Deu.
xxxiij. 2c. **C**ū p̄ps qdā die ire
misit in tēplo rendētes oues bo-
ues colūbas nūmulatioſ sedētes
legis flagellū de fumiculis fecisse
et nūmulaioꝝ et effudisse dicēs
Auferte ista hinc. et nolite facē
domū pattis mei domū negocī-

aciomis Et sicut dicit mat̄ b̄ xxi.
istud dixit Scriptū ē enī. dom?
mea domuſ orōmis vocabit̄ vos
aut̄. 2c. q̄ sūpta sūt ab Psa. lvi. a
Jē. vii. **T**ēplū significat ec-
clesiā boues significant laborem
bone opacionis et p̄dicationis.
oues significant simplicitatem
boneste et humilis conuersacio-
nis columbe spūs sancti graciam
seu sacramentalis cōmunionis.
Nūmularij significat sectatores
auaricie et aggredatores tpalis
substancie et possessionis. Cum
igit̄ in templo ecclesie sint aliq
qui vendunt boues. i. laborem
bonorum operū et agriculturas
predicacionum. pro spē tempo-
ralis retribucionis faciūt. aliqui
q̄ vendūt oues. i. ypocrisim sub
spē glorie mundane simpliciter
et builiter vivunt. aliqui vēdūt
columbas. i. qui ḡciam sancti spi-
ritus et ecclesie sacramenta offici-
a et beneficia p̄ temporali merē-
de cōferunt. Aliqui nūmularij. i.
aliqui auari qui solū lucris et pe-
cunijs intendunt. **J**ō cr̄stus fla-
gello sue seuere iusticie p̄ mortē
temporalem et eternam illos et
eoy sequaces de templo ecclie e-
iciet es et pecuīam auaroy ipso-
rum disperdet et cathedras vēdē-
ciū colūbas id est status et dig-
nitates simoniacoy subuertet.
Nō vult enī q̄ dom? patris sui
que ē ecclesia efficiatur dom? ne-
gociacionis nec q̄ illa que dom?
oracionis esse debuerat spelunca

Johān.

latronū seu habitaculū malorū
hoīm nominet. Oē eī turpe lu-
crū exī p̄cipit auferri. et āte oī-
ma secularia negotia necnō oīa
vana opā simoniaea et yp̄ocrita
scelera submouerī dīces. Aufer-
te ista hic. Et breuiter ista ē re-
tītas q̄ cathedre. i. officia et di-
gmitates illoꝝ qui in tēplo ecclē
rēdūt colubas. i. simoniacorū
q̄ rēdūt spūalia a deo subuertū
ſt et in p̄spēritate manē nullate
nus p̄mittūt h̄ aut deponūt aut
infortunīs affligūt. Ozee. ix.
Propter inācīā adiūcōnū ip-
ſoꝝ de domo mea ejcā eos. nū-
mularioꝝ ecīā q̄ sūt ibi. i. auaro-
rū ecōꝝ es effūditur inquantū
post mortem talū diuincie ipsoꝝ
a quibusdā rapiūt et p̄tī a pntī-
bō et p̄tī a familiaribō p̄tī a la-
trombo dispergūt. Ita q̄ p̄ aia
sua dū viuerēt cogitare noluerēt
nec mīsse nec elemosine celebīā.
¶ Qui potest cape capiat. Illud
qd̄ p̄mit̄ de fatigacōe dñi super
mōtē fīchār et quō mulieri sa-
maritane q̄ remiebat ad hauriē
dā aquā p̄dicauit et q̄ qnq; vi-
ros habuerat sibi dixit et eam &
multos alios p̄ eā ouertit quia
ista cōciues suos ad ihesū vōuit
et adduxit et quō mīrātes apos-
tolos q̄ cū muliere loqret̄ i mes-
sem alienā misit. sic diffuse p̄it
hic Johānes. Exponit̄ p̄ docto-
res de gētilitate q̄ a p̄n° qnq; vi-
ros. i. qnq; sensus nāleſ habuit
h̄ iphs mortuis & corruptis alte-

ti viro q̄ nō fuit vir h̄ formicari
us sc̄i dyabolo p̄ ydolatriā ad-
hēsit. Quiq; inq̄t viros habuiſ
ti. rē. q̄ tāde ad xpm̄ q̄ ad cītātē
fīchār. i. in mūdū rērat et in in-
firmitate carnis assumpte qua-
si fatigat̄ ſedebat et de fōte ſue
mīe aquā rēmie receptura per fi-
dem rēmit que ſalutē et cōuerſi-
onē retulit et nō ſolū ſui. h̄ mul-
torum quos ad fidem conuoca-
uit et cotidie ſpūaliter conuoca-
re nō cēſſat multipliciter trāſeo
de ista expoſicioē allegorica q̄a
mīmis eſſet plīxa ſi quiſ vell̄ ad
punctū tractare. Mathei. xv. Ec-
ce mulier de ſimbo illis egressa.
clamabat post ihesum mīſerere.
¶ Hic p̄mit̄ de filio reguli ca-
pharnaū h̄ vide mathei octauo
vbi factū eſt

Erat in iherusalem pro-
batica pīſcīna qnq; por-
tic̄ h̄nīs cīta quā iace-
bat multitudō magna languen-
tium claudorum ūcorum aido-
rum expectantium aque motū.
Angelus eī dōmī ūcūndū
tempus descendebat in pīſcīna.
et aquā iphiſ ūouebat. et tūc
qui p̄tīs intrabat aquam qua-
cūq; infirmitate teneretur ūan?
stīnuo ūiebat. Cū iigit̄ inter a-
lios eſſet ibi vñus qui triginta
octo annis infirmitate graui de-
tentus iacebat. nec ūanari potu-
erat. pro eo q̄ quando aqua mo-
uebatur nullum babebat boni
nem qui ipſum poneret i pīſcia

Jobes

sed quando venire volebat ipsū
ali? p̄cedebat et sic ppter porta
torū defectū retro alios infirm? et
et languidus manebat et aliis
p̄currēs sanitatis beneficū ēp̄ce-
tabat. dñs sibi misertus ipsū sa-
nauit et grabatū sibi tollē iussit
Surge inquit tolle ḡbatū tuū et
ambula. et statī factus ē homo
sanus. **Et subiūgit dñs dīcēs Ec-**
ce sanus factus es. iā noli pecca-
re ne deterti? tibi ḡtingat **De ista**
aut p̄batica piscina i q̄ natibine
i hostias lauabant poit petrus
comestor q̄ aliq̄ dixerūt reginā
saba oñdisse lignū salomoī m q̄
debebat hō suspēdi ppter cuius
mortē iudei pderet ēgnū suū quo
audito illud lignū sepeliuit i p
fūdū. h̄ tādē p̄batica piscia fca
est i eodē loco. **Appropinq̄te igi-**
tur passione lignū illud incipie-
bat surgere. et a motu suo aquā
piscine agitare. **Ista piscina po-**
test significare sacra scripturā. q̄
quiq; p̄tas habere dicit̄ p eo q̄
in ipsa p quiq; libros moysi sub-
itrat̄. **Vocabat̄ eaā bethsayda q̄**
interpretatur dom? frugū. dom?
pecudū. dom? venator̄ q̄a sacra
scriptura est domus et repositoi-
um frugū. i. diuinorū sacramen-
toꝝ et documentoꝝ. pecudū id ē
simpliciū et imperfectoꝝ. venatorū
i. doctor̄ p̄dicatorū sapientum
Job inj. Ibi cōstituta ē dom? oī
viiēti Circa istā piscinam mul-
ti sūt languētes. multi reitatem
scie desiderātes. et sanari ab igno-

rancia cupientes. Sed reuera ad
hoc q̄ ifirmi et simplices possint
ibi sanari vel in scripturarū co-
di ab informati necesse est q̄ ans-
gelus id est diuina inspiratio vel
doctor̄ bonus descendat de celo
q̄ aquā sacre scripture moueat et
exponat Hinc angelo em. i. sine
doctore infirmitas ignorācie in
bac piscina non sanat̄ nisi forte
p̄ps p seipsū hominez sanū et p
reuelacionē sibi secreta sua mani-
festare dignet **Mathei. xxviii.**
Angelus descendit de celo et ac-
cedes et **Vel dic q̄ piscina sit̄**
peintēiam circa quā multitudo
languentū peccatorū sperat̄ in-
trare. qz illi qui sūt ced p ignorā-
ciam claudi p inusticiam aridi p
inuidiā sperant tñ finaliter p pe-
nitēiam se saluare **Ista est q̄ di-**
citur bethsayda domus frugum
qz fruges virtutū ibi ē colligūt̄.
domus pecudum quia simplices
qui hostie domini sūt p natibin-
neos id est sacerdotes confitēdo
domus venator̄ quia iphi vena-
tores abluere op̄mantur **Et bre-**
uiter eaā ista est domus cōmu-
nis qui quinq; habet poeticus i
quantū omnes homines qui in
quinq; peccat̄ sensib⁹ in istaz spe-
rat̄ intrare. et ad istam confluere
comprobant̄ **Vnde illud dictuꝝ**
conuenit iob tertio **Ibi constitu-**
ta est domus omni viuenti. Et
omnia flumina itrant mare. et ip-
sū nō redūdat̄. **Ecclesiastes pri-**
mo Sed p certo nisi hic angel?

Jobes.

interueniat i. misi dei mia intercedat. qui in piscina penitentie a quā cōpūctiōnis moueat taliſ iſfirmus aut penitēs p nichilo laborat solus em̄ motus aq. i. sol? cōpūctiōnis actus pccōrē ſpūaliter sanat. Verūtāmē non excludit quin quando qz deus fine penitentia aliqz liberet. ſic appariit in paulo Solo ei v̄bo ſola iſpiracōe p̄t hoīem liberare et abſqz pñia a c̄mīmb̄ expiaē. Vnde ad romā. tercio. Arbitramur iuſtiſicari hoīem fine opib⁹. quia aliquid ſunt q p pñia; ſic p viā iuris cois ſaluāt. Aliqui vero p ſolā dei grām ſpēalē et ſicut p pñilegiū ſanant ita qz cū iſpib⁹ qſi ex pñilegio diſpēſaf. Ad romā. ix. Miserebor cui voluerō. Surge inquit tolle ḡbatū tuū et ābula. Eſt ei ḡbatū laūs paupz. q ſiḡt peccatū qz hō qñ p cōtricōe ſurgit et p confessionē grabatū peccati tollit et p bona opa iocedit tūc ſanus a pccō recedit. Verūtāmē nō dī apli? peccaē. ne p̄ inq̄titū dīmē iſpū cōtīgat deterius ſuſtīnē. Jobis. viij. Vade et noti amplius peccare. Vel dic qz multi ſimul currebant ad pñcīnam vñus ſolūmodo ſanabat qz dato qz omnes fideles ad penitentiā generaliter curiāt pauci tamē ſalutē ſportat. Et dicit p̄a ad corīm. ix. Omnes currūt. h̄ vñus tollit brauiū. Multi ſunt vōti pauca vero electi. Matb. xx. Vel dic quō diligētia valde ē pñcīua

quia qui ē magis diligēs ad pñcīnā intrādū aut ad aliud bonū opus pagendū dī esse prior ad premiū: et qui alios pñemitt currendo iſpos quo ad ſanitatē relucrū p̄cedit. Vel dic qz iſtā lāguētes ſiḡt illo? qui ſūt in purgatioqz pñcīnā pñdī ſanitatis ſpūaliter ſanant. h̄ aqua dīne mīe ad indulgēdū mouet h̄ qd ab āgelo. i. a deo ordinatur. h̄ ſuera qdā ibi dī p longa tpa ſūt in mīſeria et languore qz nō habēt hoīem q eos ibi mittat. i. qz p eis intercedat. vel opa ſatiffōria faciat. et ſic opt; glanguoz et dolor diuici w̄ in purgatorio pñeueret qusqz dīn ſipos liberet et ſoluat. Domine inquit non habeo hominē q dum aqua et cetera. Vnde qui in purgatorio lāguēt possunt de suis amīcis conqueri dicētes illud p̄ſte. Amici mei et pñimi delonge ſteterunt. et vim faciebant et cetera. Vel dic morali ter qz pñcīna ē mens aiuus qnqz porticus ſunt quinqz ſenſus. cīa quos multi ſunt languētes. i. multi affaīs et appetitus viatorū lāguore torpētes. Iſti ſpiritualiter non ſanantur. nec ad virtutum temperantiam reducuntur niſi āte omīa aque compūctiōnis ab angelo idest a rōe in mentis pñcīna moueat. Vel dic qz pñcīna qnqz porticus idest lex moysi qui quinqz librorū codices habet nullum potuit ſpū aliter ſanare. quousqz angelus

Johān.

testamenti xps de celo descendit
q aquā hui piscine et scientiam
hui legis mouit exposuit et im-
pleuit Aggei iij Nouebo celū a-
teria et tūc remet desideratus zē.
Vel dic qy piscina ista est curia
romana vel ciuiuslibet plati vel se-
cularis q dicit bethsaida dom
frugum i diuiciay dicit etiā do-
mus peccati. quia ibi sūt multi
hoies bestiales. **J**ob xl. Omnes
bestie agri ludūt ibi. dom rena-
torū quia ibi sūt multi raptore
per avaritiā terrenoy venaciōni
et acquisiciōni vacantes **Eze xij**
Ibi principes aquilonis et vni-
uersi venatores. In ista sūt mul-
ti porticus. i multa officia. dig-
nitates q gdus vbi quilibz cupit
intrare et statū obtinere et multi
lāguētes. i abiciofi bñficia affec-
tates. multi ceci et ignorantes.
multi claudi et i motibz vacillan-
tes. multi aridi et indeuoti et iō
patientes cāi qz iacēt ad subi-
trādū aliquā porticū. i aliquod
bñficiū necnō ad pueiendū af-
fectū oēs studēt **Intra xj**. **J**obā
nes pui currut cīqz petro et reit
por ad monumentū. Vñ qñ fit
p āgelū. i p occultā dei iusticiam
aqua hūane fragilitatis et morta-
litatis mouet rputa qñ alijs
epūs vel bñficiatus morit. statū
currut istoz abiciozo multitudo
q intrare et se imergere conātur
et tamen dato qy omnes currant
oēs ambiāt oēs cuiāt vn? tñ-
modo pmouet scz qui pri reit

ad intrādū. i munera offerēduz
et se p alijs alci gerēdo **I**lle p?
iectū alijs tcipif et sanat. pme
ad cox ir. Oēs currut vn? acc-
pit brauiū **S**ed qd pōerto qñ v-
bi sūt aliqui q nesciūt bñ currere
nec se bene īgerē nec habent a-
liquē promotoz q ipsos possit
portare et pponē sicut ad litteraz
boni et sufficiētes viri paupes
q reuera satis possent motū aq
expācere qz diutissime optz eos
attēdere et languē. qz si nō bñt
portatorē vel pmotorē necessē ē
ipsos paupes et lāguidos manē
illi q ante alios remūt et q am-
bioso se īgerūt solent oīa ppor-
tare et maxime qñ portatory. i.
fautoy et adiutory seu platorū
vel assidēciū magistroy possunt
auxiliū procurare **D**omīc īquit
hoiez zē. **V**nde qlibet paup po-
test dicere illud p̄s. Nō fuit qui
adiuuaret. et cōsiderabā ad dextē-
rā et videbam: et non erat q cog-
noscēt me **V**nde nisi tales a xpo
mīaculose sanentur et promoue-
ant nūq y cursū cōmunem in pi-
scina ecclēsie balneāt **V**n de xpo
dicitur i p̄s. **T**ibi derelictus est
paup: orphano tu eris adiutor
Vel dic qy angelus est platus
piscine ecclēsie ppositus ad quē
au oēs aurāt et ambiant ut sanē-
tē et promoueant p ipsum ille
solus ab ipso portat remedium
q prius remit ad obsequium vel
qui habet mediatorem procura-
torem vel magistrum.

Iohe.

Adducitur ad dñm p iudeos qdā mulier in adulterio dephēsa **I**llis i² sciscitatis quid de illa iudicaret cū moises bmoi lapidari māda ret et ex hoc ipsum cape volenti bū vt si diceret eā lapidādam cōtra mīaz quā p̄dicabat facere videret **S**i vero eā dimitte dā dice ret legis trāsgressor habet. **D**e us mediādo vtrūq; eorū tempatiuā neq̄ciā increpādo iclinās se digito incepit in terrā scribere dices **Q**ui sine peccō est vestrum in illā prius lapide mittat **Q**uo replete. qlibet reedē cupiebat ipse vero vt locū daret exequendi iterū in terrā scribebat **C**ū igit̄ secundo scriberet. om̄es vñus p̄ alium incipiētes a seniorib; recesserunt et ihesū solū cū mulier stātē in medio reliquerūt. **I**hesus autē mulierē absoluit. et eā ab ipsis liberavit dices. **N**eo te dēpnauit. nec ego te cōdēpna bo **V**ade amplius noli peccare. **E**sta possunt allegari exēplariter ad multa p̄mo ad cautelas malignoꝝ q̄ pponūt hominib; problemata bifurcata. vt quo cūq; se vertant vel respōdeant in aliquo capiāt. **P**rudētes tamen viri sciunt euadere et mediā viā tenentes sciunt huiusmodi malicias in caput facientium retror quē **V**el allega quomodo nō decet q̄ criminosis criminōsum accuset. et quomodo q̄libet āteqm̄ condempnet alium. debet

scripturam quam scripsit deus i terra sue conscientie id est propā vindicem et remorsū legere. et ibi peccata sua cognoscere. et sic cum se videt maiora vel similia a liquociens om̄isse debet ab hu iusmodi vindicatiua accusacōe cessaē **D**icit̄ ei q̄ in illa scriptura quā i tra scripsit. qlibet peccā sua videbat q̄b; vñis otinuo recēdebat. **C**ū igit̄ dñs scriperit i mēte et in conscientia cuiuscumq; scripturam indelibilem sc̄ finērisim et remorsum. constat q̄ si infra bñ legerim? et peccata nostra bene ponderauerimus statim videbimus nos indignos ad alios iudicandum et de alijs male opinandum et sic de talib; accusacionib; et iudicijs q̄escem? et ad nostrā consideracionem prius recēdemus **Q**ui sine peccato est vestrum: primus in eam lapidem mittat. ac. **A**c si vellet dicere. Non decet peccatorem alios accusare. sed prius se castigaē **M**ath. vii. Quō vides festucā in oculo fratris tui: trabem aūt in oculo tuo nō cōsideras **V**el illud q̄ xps fecit secundo scribens vt locū daret reedēdi pōt allegari quō prudētes iudex debet multa dissimulaē et sub coloē vnius aliud intendere. vt inten- tū suū possit melius hēre **V**el allega de mia saluatoris q̄ non vult mulierē peccatrice. i. aiam petire. s; ipaz ab accusatoribus. i. dēomib; et tēptatorib; libēat

Johān.

et tunc crīmina relaxare. Non
vult dominus mortē peccatoris
H̄ ut ouertatur et viuat Eze. xvij
Vel illud qđ dicit⁹ ḡ a seniori
b̄ reūdere inēperūt. allega q̄
seniores qñq; sunt peiores cōte-
nis et qui alios iudicāt si bñ ex-
minarēt repetirēt ceteris nequi-
ores. **V**el vide supra li. xiiij. ca-
rlīj. **S**cri. vbi mulier ē aia pec-
cavit accusatores sūt vicia. zē.

Qristus p̄teriens vidit
homīnē cēā a natītate
quē volens illuminare.
lutū fecit ex sputo et limuit ocu-
los eius et dixit. vade lauare in
natatoria filoe qđ īterptat⁹ mis-
sus. abiit et lauit et recuperato vi-
su rediit. quē tādē mirabilia reci-
tatem iudei extra sinagogā eieōe-
rūt xps vero ipsū r̄cepit Deista
natatoria que īmissus īterptat⁹
dicit tam ephiphani⁹ ḡ cōmēs-
tor ḡ cū manasses rex iuda ysa-
iā p̄phetā sc̄ari sarrā lignea fa-
ceret et vltra modū idē ysaias fi-
tit; aquā a ministris postulauit
Quā negatā statī ī os ei⁹ cēlitus
ds misit et extū ibid fons appa-
ravit q̄ tādē qñ reedificabat⁹ cītas
īfra muros fuit positus et sic si-
loē. i. missus pp̄t aquā missam
desup fuit dictus. Cēais a natī-
tate significat genus būanu⁹
qđ a mundi exordio fuit cēā. in
adā exēcatū et luīe diuine gracie
spoliatū. Finaliter tñ deus ocul⁹
sue mīe istū vidēs. saliuā suā ab
ipso emissam. i. pp̄tū filiū pul-

uerī nrē būanitatis adiunxit. et
quoddā lutū id est quādā mix-
turā xp̄z dēū et hoīz īde oposuit
quo et cuius fide oculos menta-
les būam generis prius luto li-
miuit et ipsū lauati in natatoria
filoe. i. ī aq̄ baptīmatis iussit et
sic visū vere discrecionis recepit
et lumen diuine gracie et clarita-
tis vidit viriliter. **V**n̄ infra eodē.
lutū posuit sup oculos meos la-
ui et video. **V**el dic ḡ xp̄s sīgt
predicatore vel p̄latū qui qñ vi-
dit aliquē cēā id est aliquē pec-
catorē exēcatū vicījs. ante oīa
debet sputo id est verbali doctri-
na sua lutū. i. memoriā sue natu-
re lutee sibi facere et luto. i. mēo-
ria sue vilitatis et mortis debz o-
culos sue mentis limire. tādez de-
bet facere q̄ ī aqua filoe. i. ī fō-
tē lacrimarū q̄ cēlitus mittit se
abluit et sic lumē diuine ḡcie ac-
quirat. tūc ille potest dicere qđ se
qtur. Ille bō q̄ dicitur ibūs lutū
fecit et vnxit oculos meos. **C**ū
peterēt discipuli de cēā nato. d.
Quid peccauit hic aut p̄ntes e-
ius vt cēā nasceretur? Quibus
respondit dicens. **N**eq; hic neq;
p̄ntes eius. h̄ vt manifestare⁹ o-
pa dei in illo. **H**ic potest alle-
gati q̄o deus vtitur creatura su-
a qñq; ad mīsciam vel ad pena⁹
vt exinde eliciat suam gloriā et
honorem. **N**ec ipsa creatura de⁹
potest cōqueri qz sc̄z factori lic⁹
factura sua quo cūq; modo volu-
erit vti sicut concludit apostol⁹

Joh.

Ad romā ix. **M**figul⁹ facit vas quoddā in honore et aliud in otium meliā de eadē massa. vt in uno sua mīa in alio sua iustīcia valeat declarati. **J**ere. xvij. **S**icut lūtū i manu figuli. r̄c. **J**udei dixerūt oēco illūnato qñ cōmēdabant xpm. In pccātis natus es totus. r̄c. **P**otest allegari quō arrogantes ab alijs et marime a paupib⁹ docei nolūt. h̄ scipos meliores existimāt. et qcqd rōe dixerint vilipēdūt. **V**nde ipsi vident⁹ dicē illd qd aīc̄ iob sibi dicebant iob. xv. **Q**uid nosti qd ignorā? qd intelliḡ qd nesciebā? **E**ccl. xij. Paup locutus ē. r̄c.

Quoniam xps in bethanīā remis̄ et lazaru mortuū et iā p̄ q̄tuor dies in sepulchro iacēte et fetere incipiētem et in speluncam lapide supposito latitatē iuemis̄ exoratus a martha ad sepulchrum reit et flens et orans lazaru de sepulchro vocavit dices Lazarus veni foras. et statim q̄ erat mortuus resurrexit. et ligatis pedib⁹ et manib⁹ in stitis relata facie sudatio prodidit. **Q**uē ihesus solui p̄cipies liberū abire pmisit dices Soluite eū et finite abire. **P**er lazā potest pccōr intelligi. et non solū quiaqz pccōr. h̄ maxime ille qui p̄ cōsensū est mortuus. et p̄ malā cōsuetudinē sepultus. et in speluncā p̄fūde iniqtatis lapide dure obstimacōis opp̄ssus. et iō p̄ q̄tuor dies quoy p̄m̄ ē mala

dilcō. sed̄s malus cōsensus. tercius mala opaciō. q̄rtus mala cōsuetudo. iam p̄ malā famā fetidus et infectus. vinculis mala rū oplacētiarū ligatus. et sudsatio male executōis relatus. ps. **S**icut mortui dormientes in se pulchris quoꝝ nō ē mēor aptius et ipsi de māu sua repulsi sūt. **D**euera qñq; fit ex spēali grā q̄ deus tales a pccō suscitat et eos miraculose liberat dicens. Lazarus remi foras. Bene qdē hic lazarus qui interpretatur a deo adiutus nūcupat p̄ eo q̄ sine spēati gratia dei adiutorio nulli tales a peccato resurgere dinoscūtur. **A**d ephe. v. **D**urge q̄ dor̄mis. et exurge a mortuis. Quādo em̄ deo placet hoiez vōre et a pccō oūtere nullū ē adeo p̄fundū viciorū sepulchru qd resur̄rectionē. i. oūfionē ipsius valeat ipedire. ps. **S**aluasti me a descēdētib⁹ in lacū. Verūtū c̄ea istius suscitacōez xps legit̄ fremuisse et fleuisse qd tū in suscitacōe adolescētis luce vij. puelle. **M**at. ix. nō legit̄ fecisse. **I**n quo notatur q̄ difficilior est conuercio profundi peccatoris et illius qui iā per malam cōsuetudinem est sepultus. et per infamiam fetidus. q̄ illius qui recenter est mortuus. i. q̄ de nouo i pccm̄ ē lapsus. Lazarus ei dato q̄ suscitatus fuiss̄ ligat̄ tū et relat̄ exiit qusqz eū viuu dñs soluit. **I**n q̄ notat̄ q̄ dato q̄ pccōr p̄ dēcōez mot̄ susciteſ

et viuuus in statu ḡiae constitua-
tur. ad hoc tamen esse ligatus id
est ad cōfessionem esse obliga-
tus dinoscit̄ vt necesse sit q̄ per
cōfessionem & absolucionē solua-
tur ad hoc q̄ penitus liberetur.
Supra luce xix. Soluite eū et ad
ducite michi: Sola em̄ cōtricio
hominē viuificat. Verūtāmē ne-
cessē est q̄ confessio et absolucionē
vinculū obligacionis tollat. ne
forte si cōtempserit in idipsum
cadat et relabatur.

Petrus et iobānes vene-
runt ad monumentum
xpi. sed cū currerēt duo
simil̄ iohannes qui erat iunior
petro p̄currit cic̄ petro et re-
mit prior ad monumētū verūtamē
non intrauit petrus autem qui
erat antiquior venit ad monumē-
tum vltimus: tñ ptin? intrauit
Chic potest notari q̄ qui ardē-
cius et celestius volunt ad xpm
p bona opa currere vt sūt indis-
creti iuuenes in religione vel in
studio qr omnia credunt facere
primo anno & qui non metiūtūr
vires suas h̄ petro id est antiqui
orib̄ se p̄ferre conantur. **I**sti tñ
tardius ad xpm intrant et tar-
dius accipiūt quod affectant. qr
cursū suum cōtinuare neq̄unt. et
necessē est q̄ ante tempus defici-
ant. **A**d gala. v. Currebatis bñ
quis vos impediuit? **I**lli qui
more petri maḡ prudēter & deli-
berati p̄cedunt et qñ non impe-
tuose h̄ mature p bona opa cur-

runt ut qui viam cōmunē sequū-
tur qui virtutes suas metientes
se p̄mo impetu leuare nō querūt
Isti dico ī intiādo ad deūz et cōse-
quendo p̄positū suū alios pre-
uemūt. et hoc qr alijs deficienti-
b̄ ip̄ viriliter p̄sistūt. **I**n quo
āiq̄ ergo negocio tā morali qm̄
agibili illi qui tarde et deliberate
opant currūt melius. et cic̄? . et
cōsequentur finem intētū & acq̄-
rūt. et ecōtra illi q̄ in principio ī
petuosius volūt sua facta facere
tardius cōsequūtūr et succubūt.
Bene igitur nobis cōsulit̄ p̄ti.
ad cox. ix. Hic currite vt cōpre-
bendatis. Substantia em̄ festi-
nata minuetur. q̄ autem colligit̄
maū. multiplicatur. **P**rov. xij.
Vel dic q̄ iohannes significat
populū iudaicū qui primo reit
ad monumētū xpi id est ad fidē
in genere primo credidit. et ta-
men non intrauit. qr ecclesiā vel
fidē incarnationis recipere nolu-
it. sed poci? p̄ incredulitatis vici-
ū extra mansit. **P**etrus vero fig-
nificat populū gencū qui tardius
monumentū xpi id est ad fi-
dem venit tamen ipse prius cre-
dēdo ecclesiam intrauit inq̄ tum
iudayco populo ī ifidelitate ma-
nente iste credidit. **F**inaliter tñ
iohannem post petrū itrasse di-
citur. q̄a iudayaus popul? post
q̄ plenitudo gencū itrauerit sal-
uus fiet: et in fine tempor̄ xpo
credet. **E**t sic verificabitur illud
math̄ xx. Q̄ erūt nouissimi p̄mi

Johānē.

et p̄i no. ¶ Marie flēti ad mo-
numētū legit' dñs in ortulā spē
p̄itus appariuisse dēm discipulis
in vnū cōgregatis et p̄ metū iu-
deorū ianuis clausis xp̄s appa-
ruit et pacē āte oīa eis obtulit.
dēm spūm scūm iphis cōtulit. et
ptatē relaxādi ēnnia dedit. Ves-
mēs inquit ibesus ianuis clau-
sis dixit Pax vob. accipite spūz
scūz. ¶ Illud allega si vis q̄
xp̄c spūaliter solet apparē et ḡ-
tiā dare illis qui flēt ad moūmē-
tu suū. i. illis qui passiomē et mor-
ti iphius dpatiūt q̄ in vnū p̄ cai-
tē ecīā cōgregāt̄ et qui ianuis
clausis sc̄i sensuū exteriōz osti-
is clausis in secreto mētis v̄san-
t̄. et a mūdamis negocijs se gre-
gāt̄. talib⁹ pax interioris trāql-
litatis offert̄ et spūs scūs. i. do-
na spūs sc̄i cōedūt. Tales sunt
ad q̄s xp̄c p̄ grāz venire dimosci-
t̄ et ad eos intrare spūaliter in-
ueit̄: tales digni sūt vt p̄ ip̄os
aliena pccā remittat̄. i. q̄ ad ḡ-
dū eccāsticā sublimēt̄. Nullus
ei pacē ai p̄t accipe. n̄ q̄ ianuis
sensuū et affectōnū clausis. seu
a mundi negocijs se voluerit ab-
sentare. Vnde sequit̄ q̄ itey re-
mit ibesus ianuis clausis et stes-
tit in medio discipuloy suorū et
dirit Pax vob. ¶ Vel dic q̄ qn̄
xp̄s ianuis vterū v̄gimatis clau-
sis in mūdū. i. ad discipulos p̄
natitatē venit. tūc pacē hoībus
dedit et pacē inter deū et hoīem
reformauit. Lu.ij. In terra pax

hoībo.2c. ¶ Illud qd̄ poīf de tho-
ma q̄ noluit credere dictis et v̄-
b alioz discipuloy et aplōrum
xp̄m resuscitatū misi oculis vi de-
ret et manib⁹ palparet. h̄ expo-
nit a greḡ q̄ de? aliquādo scōs
suos scrupulo dubitacōis erga
diuina mīsteria p̄cutit vt scā in
dagine veritas eluēscat. et p̄ p-
bacionē elicitā illud de q̄ dubita-
tū fuerat notū fiat. q̄si diceret q̄
thomas dubitādo cīatōes vul-
nerū tetigit et dubietatis vuln̄
a fidelū mētib⁹ āputauit. ¶ Vel
dic oīa qsdā q̄ nō curāt de audi-
tu h̄ de visu et tactu. Nō curāt de
v̄bali p̄missioē h̄ p̄cā de manu
ali oblacōe et de numerū manu
ali tactu et palpacione. ¶ Nisi te-
gero inquit nō credā. i. misi acce-
po nō faciā. Gene. xxvij. Acce-
de ad me vt tāgam te

¶ Un discipuli pīscarēt.
et nocte illa mēbil pren-
didissent. māe facto af-
fuit dominus in lito ē sub specie
aliena et p̄cepit illis q̄ rethe ī
dexteram nauigij mitterent. Qd̄
cum fecissent iam nō valebant
rethe trahere. pre multitudine pi-
scū qui tunc temporis capti erāt.
Cogmito igitur q̄ deus esset. pe-
trus tunica subcīntus. misit se
in mare. atq; alijs nauigio remi-
entibus ipse per mare ad domi-
nū reit et tandem tracto retbi ple-
no magnis pīscibus sc̄i centum
et liij. discipulis panē et pīscis
crūstus ad comedendū dimisit.

Actus Apostolorum.

Cista allega q̄ apli. i. p̄dicatores q̄dū sū xp̄o. i. xp̄i ḡtia sū tam diu nichil p̄dūt. et rethe p̄dicacionis p̄ nichilo in seculi mare ponunt. qz nullos pisces id ē nullos fluxibiles peccatores capiūt et cōuertūt. et potissime de nocte id est quādo sine lumi- ne diuine ḡcie p̄dicat. et p̄scātur et quādo ad sinistrā nauigij. id ē sub spe bonorū terrenorum vel gloie typalis q̄ p̄ sinistrā intelli- gitur rethe p̄dicacionis sue mit- tere noscūtur. Sed quādo xp̄c p̄ ḡciam vult eis adesse. et ad ei? instinctū in dexterā nauigij. i. in spe eterne retribucionis rethe p̄dicacionis nouerūt ponē. et ad no- bilitatem supnam oia ordinare tūc habundāter pisces capiūt ut et peccatores conuertūt. **I**git̄ ad dexterā est ponendum rethe p̄sente domino et non absente. cui? contrariū multi p̄dicatores faciunt. quia solū ad laudem bu- manam p̄dicat. et sic ad sinistra non ad dexterā rethe ponūt. **E**cclasiastes r. Cor sapientis in dex- tera eius: stulti autē i sinistra **V**el dic q̄ petrus ē quilibet iust? qui debet tunicam honeste conu- sadomis sibi succingere et i mare penitencie ponere et ad ih̄m q̄ est i littore padisi p̄ bona opera reire et ab ipso prādiū eterne re- fectionis recipere. **M**atth̄ xxij. **E**cce prādiū meū paui: reite z̄c. **V**el dic ista ad comendacionē fidei petri qui p̄ nauē reire nolu-

it: h̄i mati se posuit et sic suppo- sito sup aquas vel salte p̄ aquas iuit. **H**ic sequitur de petro cui ē dixit dñs petre amas me pas- sce oves meas. In quo dicunt doctores aliq̄ tripliē negacio nem purgatam. **F**it eciā hic mē- tio de p̄matu ecclesie dato petro et etiam de morte eius. De ioh̄ euangelista de modo sui decessi inquātum de eo dicit xp̄s. **H**ic volo eum manere donec retiām. **I**ta q̄ exiit sermo et opinio iter fratres q̄ discipulus ille non mori- tur. i. q̄ mori nō debebat z̄c. **I**gitur ista ad comendacionem petri a iohannis possunt addu- ci: h̄i de omnib⁹ omittamus. **E**xplīcī moralisatio secundū iohannē. **I**nīcipit moralisatio sup actus apostolorum.

Oactibus apostolo- rū pauca sub bre- uitate transcurro. et pauca de multis accipiens ad finē o- petis iam fatigatus acelerō. **I**gitur de iuda p̄ditore et suspen- sione eius vide supra. **M**athei- xxvij. Illud autem qđ b̄ dicitur q̄ xp̄c dixit discipulis de futuro tpe q̄rentib⁹. Non est inquit res trū nosse tempora q̄ pater po- suit in sua potestate. **H**oc po- test allegari q̄ ad cristi viros Eli- giosos xp̄i discipulos et amicos non p̄tinet vacare ad inuestigā- dū futurop̄ typin rationem sic fa- ciunt astronomi. qui scrutantur